

Styrelsehandling nr 16

Datum: 2022-04-21

Diarienummer: FB2022-0976

Handläggare: Jenny Branegård

Telefon: 031-731 67 69

E-post: jenny.branegard@familjebostader.se

Bolagets visselblåsarfunktion

Beslutsärende

Styrelsen för Familjebostäder i Göteborg AB:

Beslutar att bolaget ska fortsätta ingå i Göteborg Stads gemensamma visselblåsarfunktion.

Ärendet

Med anledning av EU-direktivet *Skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten* (visselblåsar direktivet) har kommunfullmäktige den 27 januari 2022 skrivit in ansvaret för stadens visselblåsarfunktion i kommunstyrelsens reglemente.

Stadens bolag med fler än 50 anställda behöver självständigt fatta beslut om en intern rapporteringskanal, där man antingen kan välja att fortsätta ingå i stadens gemensamma visselblåsarfunktion eller inrätta en egen rapporteringskanal. Beslutet ska meddelas stadens visselblåsarfunktion senast den 2 maj 2022.

Bolagets bedömning är att nuvarande arbetssätt där bolaget ingår i stadens visselblåsarfunktion fungerar väl och föreslår att styrelsen beslutar att fortsätta ingå i detta samarbete.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har inte bedömts vara föremål för samverkan.

Expedieras

Visselblåsarfunktionen på stadsledningskontoret

Ärendet

Med anledning av EU-direktivet *Skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten* (visselblåsardirektivet) har kommunfullmäktige den 27 januari 2022 formaliserat ansvaret för stadens visselblåsarfunktion genom tillägg i kommunstyrelsens reglemente. Visselblåsarfunktionen är organisatoriskt placerad inom stadsledningskontoret.

Stadens bolag med fler än 50 anställda behöver självständigt fatta beslut om en intern rapporteringskanal, där man antingen kan välja att fortsätta ingå i stadens gemensamma visselblåsarfunktion eller inrätta en egen rapporteringskanal. Beslutet ska meddelas stadens visselblåsarfunktion senast den 2 maj 2022.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har sedan 2011 haft en gemensam visselblåsarfunktion i syfte att säkerställa möjligheten att rapportera om missförhållanden i stadens verksamheter. Visselblåsarfunktionen har organisatoriskt varit placerad på stadsledningskontoret och samtliga nämnder och bolag har genom fullmäktigebeslut varit ålagda att ingå i den. Skyddet för visselblåsare har bl.a. inneburit förbud för staden att vidta någon form av repressalier eller hindrande åtgärder mot rapportering av oegentligheter.

EU-direktivet *Skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten* (visselblåsardirektivet) trädde i kraft i Sverige den 17 december 2021, genom en ny svensk lag (2021:890). Samtidigt ändrades också ett antal paragrafer i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

De förändringar som bedöms få störst betydelse för stadens visselblåsarfunktion är de som möjliggör sekretess av uppgifter som kan identifiera tipslämnaren, den som det tipsas om som ansvarig för missförhållanden samt övriga personer som kan förekomma i en visselblåsarutredning. Med den lagstiftning som gällt tidigare fanns sällan grund att sekretessbelägga uppgifter.

Den nya lagstiftningen innebär också ett utökat skydd för visselblåsare då den inte är begränsad till att enbart gälla larm om allvarliga missförhållanden, vilket avsett brott med fängelse i straffskalan eller därmed jämförbara missförhållanden. Den nya lagen skyddar även vid rapportering av missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Vidare skyddas fler kategorier av visselblåsare utöver arbetstagare, exempelvis leverantörer och konsulter. Skyddet mot repressalier gäller även för en person som bistår vid tipslämnandet eller har koppling till tipslämnaren samt för juridiska personer som tipslämnaren äger, arbetar för eller på annat sätt har koppling till.

Den nya lagstiftningen innehåller ett antal detaljerade krav på hur de interna rapporteringskanalerna ska vara utformade. Det handlar bland annat om vilken informationsskyldighet verksamhetsutövare har, hur och när kommunikation med tipslämnare ska ske, samt vilka tidsfrister som gäller för utredningar kopplade till tips. Om dessa krav inte efterföljs kan en tillsynsmyndighet besluta om föreläggande eller begära utdömmande av vite, vilket inte varit möjligt med tidigare lagstiftning. Enligt stadsledningskontorets bedömning lever stadens visselblåsarfunktion upp till uppsatta krav.

Dagens visselblåsarfunktion

Tips om misstänkta oegentligheter lämnas via ett webbformulär som finns på stadens hemsida och intranät. Tipsen går direkt till en extern mottagningsfunktion där en initial värdering och rekommendation kring hantering av tipsen sker. Tipsen skickas sedan till visselblåsarfunktionen vid stadsledningskontoret för verifiering av omständigheter, kontakt med berörd organisation och beslut kring handläggning och utredningsåtgärder. Även beslut om att avsluta utredningar sker av visselblåsarfunktionens interncontrollers.

Familjebostäder har under hösten fastställt en intern organisation för mottagande av inkomna tips, där bolagets verksamhetscontroller har ett samordnande ansvar för utredningsarbetet, med stöd av HR-strateg.

Bolagets bedömning

Bolaget ser betydande fördelar med att ingå i stadens visselblåsarfunktion. De gemensamma arbetssätten och kanalerna bidrar till likställighet och kvalitetssäkring, inte minst gällande utredningsförfarandet. Bolaget får också tillgång till sakkunniga experter inom området, vilket ytterligare stärker rättssäkerheten.

Den sammantagna bedömningen är att nuvarande arbetssätt där Familjebostäder ingår i stadens visselblåsarfunktion fungerar väl. Bolaget föreslår därför att styrelsen beslutar att fortsätta ingå i detta samarbete.

Thorbjörn Hammerth

VD

Ulf Berglund

Ekonomichef